

[Bouet.]

Erhverv. Man har fra Arbejderorganisationernes Side og, som det altsaa nu viser sig, ogsaa fra Ministeriets Side optaget dette Spørgsmaal som et Programpunkt. Jeg har i de forskellige Arbejderorganisationers Blade set, hvorledes dette Spørgsmaal, naar der har været Generalforsamling eller Delegeretmøde, har taget Arbejdernes Interesse, ikke mindst indenfor det store Smede- og Maskinarbejderforbund, men jeg tror, at man ganske overvurderer Betydningen af en Regulering paa dette Omraade.

Jeg tror, at det, man vil opnaa ved at forbyde Overarbejde, selv med de Begrænsninger, der findes i Lovforslaget, vil blive minimalt og slet ikke vil staa i Forhold til de Ulemper, som en saadan Lov vil kunne medføre for Erhvervene. Det er allerede oplyst her fra dette Sted, at det Overarbejde, som det drejer sig om for Arbejdere, der er beskæftigede indenfor Dansk Arbejdsgiverforening, udgør 2 pCt. af det samlede Antal Arbejdstimer, og at det højeste, man vil kunne opnaa, er, at 500 Arbejdere kommer i Arbejde.

Nu ser jeg nok, at den højtærede Socialminister i Bemærkningerne til Lovforslaget anslaar dette Tal til 4 000 . . . (*Socialministeren* [Steincke]: Som Maksimum!). Som Maksimum, ja, jeg tror ogsaa, den højtærede Minister er berettiget til at sige, at det er Maksimum, og jeg tillader mig at tro, at dette Tal kun hviler paa en teoretisk Beregning, der ikke bygger paa de virkelige Forhold. Thi saaledes som Forholdene har udviklet sig, med den Indflydelse, Arbejderne gennem deres Organisationer efterhaanden har faaet paa deres egne Forhold indenfor Virksomhederne — og de har jo selv fat i den ene Ende —, er Overarbejdet blevet indskrænket i meget betydelig Grad.

Det vil egentlig ogsaa være unaturligt for en Arbejdsgiver, naar han ikke er strengt nødt dertil, at benytte sig af Overarbejde i stort Omfang, idet dette Overarbejde skal betales med en stærkt forhøjet Løn, 50 pCt. af Timelønnen for de første 2 Timer, saa vidt jeg husker, og derefter 100 pCt., hvilket i høj Grad vil fordyre det Arbejde, som det drejer sig om, og alene af den Grund vil ingen fornuftig Arbejdsgiver benytte sig af Overarbejde. Dertil kommer, at ingen af de Arbejdsledere, som har med Arbejdets Udførelse i Praksis at gøre, er særlig interesseret i at forcere et saadant Forhold, ganske naturligt, fordi de selv som Regel skal være til Stede, men ikke faar noget ekstra for deres Tilstedeværelse.

Alle Forhold taler saaledes for, at Overarbejdet er indskrænket til det mindst mulige, til det, som er en Nødvendighed, og en Nødvendighed er det jo, at der i visse Forhold er Lejlighed til at benytte sig af Overarbejde, hvad der ogsaa gives Udtryk for i Lovforslaget, hvor der er taget visse Forbehold. Men som jeg allerede har sagt, tror jeg, at en Lovgivning paa dette Omraade er upaakrævet, og alene af den Grund kan vi fra vor Side ikke gaa med til en Gennemførelse af dette Lovforslag.

Det bestemmes i Lovforslaget, at hvis der arbejdes over — altsaa i disse, som Ministeriet selv erkender, nødvendige Tilfælde —, saa skal der afspadseres, det vil sige, at den paagældende Arbejder skal holde fri det samme Antal Timer, han har arbejdet over. Men derved opnaar man for det første kun det, at man berøver Arbejderen den Ekstrafortjeneste, han har haft ved at have den Ubehagelighed at skulle arbejde over, og det maa erkendes, at det er ikke tiltalende for en Arbejder, naar han har arbejdet sin fulde normale Tid, at skulle fortsætte ud over dette Tidspunkt, men ved denne Foranstaltning, ved denne Afspadsering, fratager man ham altsaa et Ækvivalent for Ubehageligheden, og samtidig skaber man Besværligheder for Virksomheden. Thi enhver, der har beskæftiget sig med Ledelsen af Arbejde i tekniske Virksomheder, vil give mig Ret i, at naar en Arbejder, som har arbejdet over i et enkelt Tilfælde to eller tre Timer, saa en anden Dag skal have Ret til at forlade Virksomheden, har det sine store Ubehageligheder for denne, idet han maaske er en Specialarbejder, som vanskelig kan erstattes af en anden, eller han arbejder sammen med en Kollega, for hvem den førstes Udeblivelse udelukker Fortsættelsen af Arbejdet, saa at der skal sættes andre Folk i Stedet.

Lovforslaget er ifølge sin Affattelse bestemt til ogsaa at skulle omfatte Handels- og Kontorvirksomhed. Her vil Vanskelighederne ved at skaffe Erstatning under disse Spadseretimer maaske være endnu større end indenfor Industri og Haandværk, fordi der her i de fleste Tilfælde vil være Tale om Specialarbejder eller Kendskab til f. Eks. Varerne i vedkommende Butik, til Priser o. s. v. Kontorenes Virksomhed er afhængig af de paagældende Menneskers særlige Uddannelse, saa at det at erstatte dem i disse Tilfælde vil volde meget store Besværligheder.

I hvor stor Udstrækning saadant Overarbejde finder Sted indenfor Handels- og Kontorvirksomhed, har jeg ingen særlig